

[Christmas Møller.]

tror ikke, man i nogle ganske faa Tal og som i et Lynglimt kan angive den meget ulykkelige og uheldige Udvikling, der økonomisk set har været her i Landet i Krigens første 2—3 Maaneder, paa en bedre Maade.

For denne Udvikling er det ikke i den Forstand Valutaens Stilling, der i første Række har været afgørende, men den skyldes Prisbevægelsen for *vore* Varer og de Varer, der skal indføres her til Landet. Hvis man da spørger, om det ikke vilde være fuldkommen nødvendigt, naar Importvarernes Værdi er steget saa overordentlig meget i Forhold til Eksportvarernes Værdi, i det Øjeblik man ikke havde noget Instrument til at ordne Forholdene, da at sørge for, at de rigtige Importvarer — dem, man i første Række har Brug for — kan komme ind her i Landet, maa jeg svare et ubetinget og blankt Ja hertil. Hvis ærede Medlemmer vilde gennemgaa Situationen, saaledes som den foreligger praktisk taget for alle Lande i Verden — krigsførende som ikke krigsførende —, vilde de se, at der, hvor der ikke allerede var Reguleringer med Hensyn til saavel Eksport som Import, siden den 1. Septemder er foretaget meget omfattende Restriktioner paa de paagældende Omraader.

Jeg skal da ikke her i det enkelte gentage, hvorfor jeg mener, at Krigssituationen har gjort Opretholdelsen af Valutaordningen til en Nødvendighed. I hvert Fald en Del af det høje Folketings Medlemmer vil vide, hvad jeg andetsteds offentlig har udtalt derom, og for øvrigt er vi, der ikke har den større eller mindre Fornøjelse at høre til Rigsdagens Regeringsflertal, ikke ubekendte med, at der eksisterer et saadant Flertal, og at det vil blive brugt til Genneførelse af det foreliggende Lovforslag i dets Hovedlinier, hvad enten vi deltager i eller modsætter os Beslutningen derom.

Det kan ikke betvivles, at det for Regeringen er Alvor med dette Lovforslag og ogsaa Alvor med at bruge den Magt, det giver Staten og Nationalbanken til Opretholdelse af et saa vidt muligt normalt økonomisk og erhvervsmaessigt Samfundsliv, saaledes at Borgerne kun rammes af Indskrænkninger og tvinges til Afsavn paa Punkter, hvor det er til at bære og ogsaa bør bæres villigt af Hensyn til Helheden.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse sige, at jeg ingenlunde nærer ringe Tanker om Socialdemokratiets økonomiske Sans. Det skulde jo dog ogsaa efter hele sit Udspring have en vis Tilbøjelighed til at vende Skillingen, inden den gives ud, og en vis, man tør maaske sige smaaborgerlig Sympati for økonomisk Husførelse. Noget andet er, om Partiet ikke er kommet ind paa at lade Dalerne springe, medens der holdes paa Skillingerne, men det er en Sag, der ikke ligger for i Dag. Fra et konservativt Synspunkt maa man lægge Vægt paa, at der ydes Støtte, naar og hvor det viser Vilje til at omgaa sparsommeligt med Landets Midler og udnytte dets Muligheder for at skaffe Landet udefra, hvad det skal og maa have for at holde Befolkningens Tilværelse paa et materielt og socialt sundt Niveau. Opgaven er for vanskelig til, at den skal kunne friste nogen til hastig Kritik, men sandelig ogsaa vanskelig nok til, at Regeringen baade sagligt og politisk har haardt Brug for prøvende og medvirkende Indsats af Kræfter uden for dens egne Meningsfællers Lejr. Den særlige Fordel, som vi under alvorlige og truende Forhold skal have af Landets nuværende Regering, er den, at den skulde kunne regne med en meget stor Tilslutning fra og dermed ogsaa Autoritet over for Landets Arbejderbefolkning. Denne Tilslutning og denne Autoritet er det ikke min Sag at svække, naar den ikke købes ved Ubillighed og Overgreb over for de øvrige Samfundsgrupper og ikke, om jeg saa maa sige, finansieres paa Bekostning af Samfundsformuen som saadan, den materielle saavel som den moralske.

Men hverken Regeringen eller vi andre eller Landet kan nøjes med den Tillid, der vises Regeringen af dens egne politiske Meningsfæller. Der maa mere til, noget, der er over os alle, ogsaa over Regeringen, Formaal, der samler os alle, hvad enten Statsministeren har den ene eller anden Partikulær. Og først og fremmest maa vi have den nødvendige Tillid til hinanden, det vil sige Tillid til, at Folkestyret ikke blot *deler* i Partier, men ogsaa *forener* til Folk, naar det behøves.

Som man ved, saa jeg i den konservative Forfatningspolitik et Forsøg paa at give den nødvendige indbyrdes folkelige Tillid et Symbol i en ny Grundlov med eet Vælger-